

szinkódolás (pl. térképeknél) elvesz;
eredeti méret visszaállítása lehetetlen.

E problémák megoldása nem látszik kivihetetlennek, de jelenleg vagy túlzottan költséges, vagy további technikai kutatásokat igényel.

Könyvtárosok és használók körében meglehetősen általános az a — nem mindig szerencsés — álláspont, hogy a mikroforma csak „jobb híján” helyettesíti az eredeti dokumentumot. Kétségtelen tény, hogy a mikroforma számos előnyét erősen leronthatja az „olvasás” gyötrelme. A technikai fejlődés azonban sokat javíthat ezen a helyzeten. A könnyű, hordozható olvasók csökkentik a helyhez kötöttséget. Az automatikus filmtovábbítás, az ugyanazon a berendezésen másolatot is készítő olvasónagyító sokat segíthetnek. A kötetési költségek és a tárolási helyigény jelentős csökkenése pedig mindenképp a mikroformátumok terjedése irányában hat. Teljes folyóiratoknak csak mikroformátumban történő publikálása előbb-utóbb eldöntené a kérdést.

Súlyos hiba volna a papír és a mikrofilm közti harcot meghirdetni. Mindkét hordozó ugyanannak az eszköze, más-más tulajdonságokkal. Nem kiszorítják, hanem kiegészítik egymást.

[WEBER, H.H.: *The librarian's view of microformas* = *IEEE Transactions on Professional Communication*, 18. köt. 3. sz. 1975. p. 168–173.]

(Sárdy Péter)

REPROGRÁFIAI HÍREK

Új IBM másológép

Az IBM másológépek teljesítménye 4500 másolat óránként. A Modell 10-es a papír mindkét oldalára másol, a Modell 20-as ezenkívül még két fokozatban kicsinyít is. (A/2-ről A/3-ra vagy A/3-ról A/4-re). A berendezésekhez szortírozó készülék is csatlakoztatható. Két papírtartóban 2100 és 600 db papír tölthető, így lehetőség van többféle színű, minőségű vagy méretű papír alkalmazására.

A másolatok minőségét tovább javították úgy, hogy teljesen eltérő minőségű dokumentumokról is egyenletesen jó minőségű másolatok készíthetők. A készülékek könnyen kezelhetők és minimális karbantartást igényelnek, ami házilag végezhető. A festékadagoló 64 ezer másolat után egyszerűen cserélhető. Egy millió másolat után a szervizszolgálatnak kell a szeléndobot cserélnie.

Az IBM III másológéppel lényeges mennyiségű papír takarítható meg, egyrészt azért, hogy a papír mindkét oldalára lehet másolni, másrészt a kicsinyítés alkalmazásával.

[BIT, *Büro + Informationstechnik*, 12. köt. 4. sz. 1976. p. 165.]

Index készül az adatbankok adatairól

Az Illinois Egyetem kutatói megkezdtek az „adatbank összeállítását az adatbankokról” az NSF (*National Science Foundation* = *Országos Tudományos Alap*) 100 ezer dolláros támogatásával. Az indexkészítési munkálatok elősegítik a géppel olvasható bibliográfiákat és numerikus adatokat tartalmazó adatbázisok hálózattá alakulását, láncszemként összekötve egyiket a másikkal. A rendszert először a kémia szakterületére alkalmazzák.

[*Scientific Information Notes*, 7. köt. 1. sz. 1975. p. 26.]

* * *

Don't—do—it—yourself

azaz: ne csináld magad. Russel C. COILE a *The Information Scientist* hasábjain olyan számítógépi programról számol be, amely automatikusan készít megadott korszerű informatikai témára, megadott hosszúságú kiselőadást. A program BASIC nyelvben íródott, első futására Southampton egyetemén került sor. Mintaként a lap bemutat egy 100 soros szöveget, amely „Az információviszakeresés teljességének pontossága” témáról készült, a program azonban — önismétlés nélkül — százezer szó hosszúságig működtethető.

[COILE, R.C.: *A new application of computers for information scientists* = *The Information Scientist*, 9. köt. 4. sz. 1975. p. 149–152.]

Gazdaságosan alkalmazható másológép

Az új típusú normál irodai papírra másoló készülékek nagy hátránya a magas beszerzési költség. A Minolta gyár 7 évi kísérletezés után forgalomban hozott EG 101 típusú másológépe 5000 DM alatt van és az alkalmazott speciális papír minősége megközelíti a normál papír minőségét. A papír színe is sokkal világosabb, mint a szokásos cinkoxidos papír.

A *latens képátvitelnek* nevezett eljárással másolt dokumentumok képét optikai úton, speciális dobra vetítik. Itt láthatatlan elektrosztatikus kép keletkezik. A normál irodai papírra másoló gépeknél ekkor előhívó festékpont szórnak a dobra és annak elektrosztatikus rögzítése után a képet alkotó port átviszik a papírra. A Minolta eljárás alkalmazásánál az elektrosztatikus latens képet a dobról direkt visszük át speciális papírra. Ezután következik a papíron lévő kép előhívása folyékony előhívóval.

Igy jó minőségű másolat készíthető aránylag olcsón. Az egyszerűbb technikai felépítés következtében a karbantartási költségek is viszonylag alacsonyak.

A készülékkel maximum 279×432 mm-es (kb. A/3)